

Moraht őrnagy az orosz harcokról.

— Oroszország a két szláv nép közé ékelt Magyarország sulyos veszélyeztetését akarja elérni. —

Elüljáróba le kell szögezniünk, hogy a Bruszilov tábornok főparancsnoksága alatt álló nagyon erős orosz hadsereg „feltartóztathatlan előnyomulása” a támadás legnagyobb részén megállított. A közvetlen Pripjet-területen és a Sztocnod és Sztir között az orosz támadó kísérletek ugyan nem szüntek meg, de szövetséges csapataink erőteljes ellentámadásokkal válaszolnak ezekre és tény, hogy az oroszok mindazon további odairányuló törekvései, hogy a Sztiren szélesebb fronton átkeljenek, nagy veszteségeikbe kerültek, ellentétben ama harci terület első megrohanásához és leveréséhez, amelyen József Ferdinánd főherceg hadserege Linsingen tábornok hadseregével érintkezett.

A Luck melletti második, nagyon fontos harcteret tudvalevőleg a Kiev—Rovno stratégiai vonal ügyes kihasználása által érték el. A mi offenzívánk annak idején ezen nagyon fontos vár (Rovno) előtt megállott. Ennek oka eleddig nem ismeretes. Hadvezetőségünk most minden erő megfeszítésével azon van, hogy a felső Sztocnod területén elért orosz előretörést visszاسzorítsa. Eddig sikerült is az ellenség területi nyereségét lépésről-lépésre megkisebbiteni. Az ellenséget így megfosztottuk attól a reménytől, hogy a Turya melletti Kovelt és Vladimir Volinszkít, ezt a két álhított pontot, elérje. Ugy tetszik, mintha az orosz tábornok azon újbóli nagy erőfeszítése, hogy a Bothmer hadseregének állhatatos szikláját szétrepessze, tapogatózáshoz hasonlítana, hogy a

„Lembergbe való előnyomulást”

másutt keresztülvihesse. De a Bothmer-hadsereg helytáll. Burkanovnál és Viszniovczyknál megtudták az oroszok, hogy előrehajszolt tömegeik nem képesek a védelem erejét legyűrni. Bothmer hadserege kitűnő hátsó összeköttetésekkel rendelkezik és az orosz hadvezetőség maga is beláthatja, hogy az egész háboru alatt bevált „vasuti sztratégiánk” a keleti harctér ezen válságos idejében sem mond csődöt. Ígyképen

Pripjet és Dnjeszter közötti offenzíva folytatása e pillanatban inkább az elkeseredett küzdelem, mint a feltartóztathatatlan előnyomulás jellegét ölti.

A harcoknak egész más képét mutatja a Pruth és a Dnjeszter és a Pruth és a Csernovitztól délre folyó Szereth közötti küzdelem. Ez az utóbbi folyó nem tévesztendő össze a Dnjeszter ugyanily nevű északi mellékfolyójával. Az oroszok június 21-én jelentették ennek a bukovinai folyónak az átlépését. A Pflanzner-Baltin hadseregének az üldözése folyamatban van és az oroszok más jelentések szerint a Bukovinában dél felé, főképp a román határ mentén nyomulnak elő. Szövetségesünk csapatai Dél-Bukovinában már elhagyták Moldovát és az oroszok, ugylátszik, tovább is üldözik őket. Előcsapataik már elérték Gura-Humora északi vidékét.

Nyilvánvalóan felismerhető, hogy az orosz balszárny sztratégiája a politika szolgálatában áll. Románia befolyásolása az oroszoknak ugyancsak a szívükön fekszik. Meg

kell várnunk, vajjon Románia északi csücskének az osztrák határtól való elvágása tovább halad-e dél felé, mert az orosz hadvezetőség törekvése sejtethetőleg odairányul, hogy, miként 1915. elején, legalább is a Kárpátokig haladjon, sőt ha lehetséges, betörjön Erdélybe.

Megint bebizonyult, hogy az orosz emberbőség haderejének a kimerülését messze távolba tolja. Kitetszett továbbá az is, hogy Anglia, Japán és Amerika erőlködései keleti ellenségünket újból meg újból harcképessé teszik. Azért el kell ismernünk Oroszország arra való képességét, hogy ezentul is módjában fog állani, hogy erőit időről-időre kiegészítse. Bruszilov tábornoknak a most néhány hét óta tartó offenzívája teljességgel irtóztató áldozatokba került. Pétervárott már napokkal azelőtt arról beszéltek, hogy

a volhiniai harcok negyedmillió emberbe kerültek.

Szemére is hányják az orosz tábornoknak ezt az erőpazarlást. De ezzel szemben két dolgot nem szabad elfelejtenünk. A kiképző személyzetben való hiány és a kiképzés rövid tartama nem enged meg mást, mint tömegtaktikát. A számszerű túlerő az orosz hadvezetőség egyetlen fölénye, habár el kell ismernünk, hogy az oroszok az eddigi háboruban tanulékonyabbaknak mutatkoztak, mint eddigi hadjárataikban. Oroszország mint Franciaország engedelmes tanítványa nyugati taktikát, nyugati pergőtűzet alkalmaz és érti a nyugati tisztek és specialisták által kezelt technikai segédeszközök helyes alkalmazását.

Fölmerül sokfelől az a kérdés, milyen okokból áldoz fel Oroszország oly irtóztató sok orosz alattvalót. Nem csupán a nyugati hatalmakkal való szerződés, nemcsak az ezen háboru által felhalmozódott pénzügyi lekötöttségek és függőség okai ennek. Mindenekelőtt néhány politikai terv indokolja Oroszország azon elhatározását, hogy még egyszer próbát tegyen nagy céljai érdekében. Galiciára vonatkozó terveit már rég ismerjük. Orosz miniszterek által tudjuk, hogy két új kormányzóságot terveznek: a lemerbergit és a przemyslit. Az orosz terjeszkedési vágy a galíciai területen a nemzeti becsvággal ölelkezik és e kettőből fakad talán az utolsó és legnagyobb offenzíva a harctéren.

Oroszország a két szláv nép közé ékelt Magyarország sulyos veszélyeztetését akarja elérni.

Ezek a motivumok hajtották Nikolájevics nagyherceget a Kárpátok erdőseibe, ahol elvérzett, és hasonló rugók ösztökélik Bruszilovot, hogy Volhinia, Keletgalícia és Bukovina földjét újból vérrel áztassa.

Harc a tengeren.

Madrid, június 26. (Havas.) A Nautilus vitorlás korvett, spanyol iskolahajó Castellanban a Ferault 2299 honnás francia hajó legénységének 36 emberét tette partra. A francia hajót tegnap német buvárhajó a Földközi-tengeren két messzirevivő ágyuból való tüzeléssel elsüllyesztette.

A szegedi köztisztviselők a háborus segély felemelését kérik.

— Nagygyűlés a városházán. —

(Saját tudósítónktól.) A tisztviselők országos akciót indítottak helyzetük javítására. Az országos akcióra Teleszky János pénzügyminiszter törvényjavaslata, amelyet az országgyűlés elé terjesztett adott impulzust. A pénzügyminiszter törvényjavaslata szerint a tisztviselők fizetésük husz százalékát kapnák, mint háborus segélyt. A törvényjavaslat a tisztviselők körében nem az állam által várt elégedettséget keltette, hanem, — mint azt az országos tisztviselő mozgalmak igazolják — határozottan elégtelenséget váltott ki. A tisztviselő egyesületek a törvényjavaslat módosítását kérték, amit a képviselőház pénzügyi bizottsága is méltányosnak talált. A tisztviselők tehát megnyugtatót kaptak, annál is inkább, mert maga a pénzügyminiszter is kijelentette, hogy a javaslatot hajlandó megváltoztatni.

Ebben a fontos ügyben vasárnap délben a szegedi köztisztviselők is tartottak gyűlést, a városháza közgyűlési termében. A gyűlésen több mint négyszázán jelentek meg. Homor István reáliskolai igazgató felkérte dr. Somogyi Szilveszter polgármestert, hogy a nagygyűlés elnöki tisztjét vállalja. A polgármester megköszönte a bizalmat és elfoglalta az elnöki széket.

Elsőnek Hauser Rezső Sándor, az Otthon elnöke szólalt fel. A tisztviselők nehéz helyzetét tárta fel, majd a háborus segély fölemelése érdekében megindított országos mozgalmat. Előadta, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete a törvényjavaslat módosítása érdekében memorandumot intézett gróf Tisza István miniszterelnökhöz. Indítványozta, hogy a gyűlés jelentse be csatlakozását ehhez az akcióhoz. Javasolta, hogy a beszerzési előleg kiutalását augusztus 15-ig kérjék, mert csak így fog sikerülni a szükséges élelmiszereket idejekorán beszerezni.

A gyűlés egyhangulag magáévá tette Hauser javaslatát.

Hauser R. Sándor indítványára a nagygyűlés a következő táviratot intézte gróf Tisza István miniszterelnökhöz:

— A szegedi köztisztviselők június 25-én megtartott nagygyűlése nemzetünk nagy küzdelemében, a legnagyobb mértékben áthatva a haza iránti köteletségérzettől és tudatában e nehéz idők sulyos helyzetének, viszont azonban aggodalommal látva az életviszonyok immár elviselhetetlen sulyosbodását, azzal a kérelemmel fordul Nagyméltóságodhoz, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének a közszolgálati alkalmazottak újabb háborus segélyéről szóló törvényjavaslat módosítása iránt benyújtott előterjesztését, a magyar tisztviselői kar iránt mindenkor megnyilatkozó atyai jóakaratába fogadni kegyeskedjék. A nagygyűlés nevében: Somogyi Szilveszter dr. polgármester, elnök; Hauser Rezső Sándor, igazgató-előadó.

Teleszky János pénzügyminiszterhez a következő táviratot intézte a nagygyűlés:

— Hálás köszönettel, a közszolgálati alkalmazottak újabb háborus segélyéről szóló törvényjavaslat beterjesztéséért a legmélyebb tisztelettel arra kérjük Nagyméltóságodat a szegedi köztisztviselők június 25-én megtartott nagygyűlésének határozatából kifolyólag, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének a törvényjavaslat módosítása iránt benyújtott előterjesztését, a magyar tisztviselői kar megélhetésének biztosítása érdekében, jóakaratában részesíteni kegyeskedjék.

Végül táviratilag bejelentette a gyűlés az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének memorandumához való csatlakozását és kérték az országos egyesületet, hogy tegyen felterjesztést a beszerzési előlegnek augusztus 15-ig való kiutalása iránt gróf Tisza István miniszterelnökhöz.